

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۲/۳۰

همایون نایل

پاکستان بیا د کبانو نیولو ته اوبه خروي

داخل چې د افغان سولې په اړه د خبرو اترو بهیر تر بل هر وخت پر مخ تللی او جنګي معلوم لوري پکې یو بل ته د غوښتنو په منلو او نرمو غاړو وړاندې شوي؛ د هېواد دښمنان بیا هڅه کوي چې په دغه نسبي بريالی پروسه خپل شوم تسلط ولري او د ځان گټې پکې خوندي کړي.

طالب وسله والو به د سولې په تړاو خبرو کې بیا بیا غوښتنه کوله چې دوی له امریکا سره خبرو اترو ته کېږي او له افغان حکومت سره خبرې ورته په گټه نه دي. امریکا چې د دغو غوښتنو پر وړاندې یې د جنګي او نظامي غرور په دېدبه کې ځواب ور کاوه او له طالب استازو سره یې د مستقیمو خبرو اترو له موکې ځان لرې گانه، ویل به یې چې دا د افغان حکومت کار دی او باید د سولې په مذاکراتو کې دوی دواړه (افغان لوري) سره کېښي او امریکا به یې د منځګړي په توګه ملاتړ وکړي. خو اوس چې یې نرمښت څرګند کړی او دا دی په کراتو یې استازو له طالب استازو سره خبرې وکړي، امریکا په خټه افغان امریکایي استازو زلمی خلیل زاد ورته د سولې په تړاو ځانګړی استازو رالېږلی، د دوی په غوښتنه یې په ابوظبی کې ورته د مخامخ خبرو کولو لار پرانیسته، ښایي د رښتیني سولې لپاره امریکا خپل چمتوالی ولري، یا په حقیقت کې په افغان جګړه کې د امریکا د ماتې د پټولو یو ډول تکنیک او له شرمه د ژغورنې چاره او یا به له افغان ملت سره په لومړي ځل وفا کول وي.

گر چې پکار همدا وه چې له طالب استازو سره افغان حکومت کېښناستلی وای او مخامخ خبرې یې کړي وای؛ خو حکومت چې د سولې د بهیر د بریالیکېدو لپاره تر بل هر چا ډېر لکه د افغان جنګ خپلي ولس غوندې لېوال دی، د خپل دې ډول ارزښت د تیتېدو او لوړېدو په کیسه کې نه دی؛ بلکې غواړي د سوله چې په هره بیه وي، راشي. د ویسا ورځپاڼې د ۱۳۹۷ کال د مرغومي د ۲مې نېټې په گڼه کې (۳۳۳۲) د اماراتو درې ورځنۍ غونډه او د پاکستان گټه تر سرلیک لاندې د میرویس افغان په نامه د لیکوال د لیکنې له مخې چې متن یې د عیني شاهد په توګه د ابوظبی په غونډه کې د گډوال په توګه څرګندېږي، لیکلي چې په دغه غونډه کې یو ځل بیا تکراري غوښتنې وشوي.

لومړی: له افغانستان نه د امریکا د وتلو مهال وېش.

دویمه: د نه وتلو په صورت کې د ماموریت د بڼې بدلول.

درېیمه: پر ولسي وګړو د بمباریو بندول.

څلورمه: د طالب زندانیانو خوشي کېدل.

پینځمه: له تور لېست څخه د طالبانو د مشرانو وپستل.

په لویډیځو او افغان رسنیو کې او په ځانګړي توګه په فیسبوکي پاڼو کې دا خبره ډېره وشاربل شوه چې کواکي امریکا طالبانو ته د شپږ میاشتني اوربند مسله یاده کړې چې په دغه وخت کې دې مؤقت حکومت ته چمتو شي. له دې آوازو سره جوخت د افغان حکومت د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب په یو توویټ کې ویلي ول چې د مؤقت حکومت رامنځته کېد د افغان حکومت کار دی او هیڅ کوم هېواد نه شي کولای، په دې اړه پرېکړه وکړي.

خو د ویسا ورځپاڼې د نشر شوي یاد مطلب له مخې، یوازې د سعودي عربستان د استخباراتو د مرستیال له لوري د درې میاشتني اوربند غوښتنه شوې وه. نور نو د مؤقت حکومت د رامنځته کېدو او همدا راز د اوربند خبره هیڅ کوم رسمي آدرس په رسمي ډول تائید کړی نه ده.

که دا چاره هم وي، شوم موخي هېوادونه لکه پاکستان، غواړي په دغه مسئله کې په لوی لاس اوبه خري او د کبانو نیولو ته چال خپور کړي.

د میرویس افغان د لیکنې له مخې د ۲۰۱۸ کال د ډسمبر میاشتې په ۱۶ مه نېټه د ابوظبی پر هوايي ډګر د پاکستان د پوځ یوه وره الوتکه را کوزه شوه. له الوتکې نه د پاکستان د استخباراتي ادارې آی ایس آی د بهرنیو چارو د بورډ غړی جنرال حسن او د افغانستان لپاره د پاکستان د استخباراتي ادارې آی ایس آی د چارو مشر کرنل عبدالله له خپل یوه بل پوځي سره را کوزل شول.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

ورپسې د همدې الوتکې له دروازي نه د طالبانو د دفتر د ادارې چارو رئيس چې د طالبانو او د خپل مشر مولوي هيبت الله اخوند تر منځ د رابطې مسدل دی امير خان متقي، ملا عباس اخوند، حافظ يحييا، مولوي حماس او د متقي صاحب ورور احمدالله متقي، چې د اطلاعاتو او کلتور کمېسيون مشر دی، راکوز شول. (حافظ يحييا او مولوي حماس دواړه د طالبانو د حقاني ډلې سره تړاو لري.) دوی مخامخ ابوظبي ته لاړل او هلته يې لومړی د قطر نه امارات ته له راغليو طالب مشرانو سره وکتل. له قطري طالب مشرانو مولوي عبدالسلام حنفي، ملا فاضل اخوند، ملا خيرالله خيرخوا، مولوي شهاب الدين دلاور، قاري دين محمد او سهيل شاهين امراتو ته تللي وو. د طالبانو د سياسي دفتر مشر مولوي عباس ستانکزی له وړاندې په اماراتو کې و؛ ځکه د نوموړي کور او کار وبار هلته دی او ابوظبي کې اوسېږي.

دلته د پاکستان شرارت څرگندېږي چې د مطلب په يوه برخه کې راغلي: يوي معتبرې سرچينې راته وويل چې پاکستان افغان حکومت وربللی و چې له طالبانو سره به يې مخامخ کړي؛ خو طالبانو ته يې ويلي وو چې تاسې به له افغان پلاوي سره هېڅ ډول ليدنه نه کوئ.

د پاکستان څارگرې ادارې آی ايس آی په دې غونډه کې درې مهم هدفونه لرل. **لومړی:** پاکستان ټولې نړۍ ته يو ځل بيا روښانه کړه چې طالبان يې په لاس کې دي او هر لور ته چې وغواړي بېولای يې شي.

دويم: پاکستان د افغانستان د سولې ټاکلې بورډ په اماراتو کې د طالبانو په مټ مسخره کړ او طالب مشرانو ته يې په ټينگار سره وويل چې له افغان پلاوي سره ونه گوري.

درېيم: پاکستان، افغانستان، قطر، عرب اماراتو، سعودي عربستان او امريکا متحده ايالاتو ته وښودله چې د افغانستان د سولې کيلې د پاکستان په لاس کې ده او د لږ امکاناتو په بدل کې دا کيلې چاته نه سپارل کېږي. پاکستان چې په افغانستان کې د روس د يرغل پر وخت يې له امريکا سره هوکړه کړې وه چې يا به د دوی په وسيله د افغان مجاهدينو په مټ روس ورته ماتوي او دوی به د اتوم خاوندان کېږي او يا دا چې د افغان مجاهدينو له لپاره به د امريکا په مرسته کې ونډه نه اخلي.

امريکا چې د روس په ماتې يې په ستونې کې نښتې مړۍ تېره شوه، پاکستان د اتوم څښتن شو؛ خو له دې وړاندې هم پاکستان له امريکا څخه د مرستو په جلب او جذب کې خپل مکارات او جادو نه ده پرېښي. اوس هم هماغه پاکستان او هماغه د مورک پسته لکی.

د پاکستان لومړي وزير عمران خان څو ورځې وړاندې ويلي ول چې دوی د افغان سولې په بهير کې مرسته کړي او دومره ډاډ لري چې کواکې دا ټوله پروسه دوی پيل کړي؛ که څه هم افغان پلاوي ته په ابوظبي کې د طالب استازو لخوا د کتلو د فرصت نه ورکولو له امله سپکاوی وشو؛ پاکستان بيا هم خان په دغه بهير کې يو مهم غړی بولي. د دوی په غوښتنه چې د دغې ليدنې مخنيوی شوی، ښايي دا ويره هم وي چې پاکستان به يو ځل بيا د افغان حکومت له خوا لاس تر زني کېږي او هغه لمسون به يې بې پايلې پاتې شي چې طالب وسله والو ته يې په کراتو تر سره کړی و (بايد له افغان حکومت سره خبرې ونه کړي؛ بلکې له امريکا سره دي د مستقيمو خبرو اترو هيله له خولې نه غورځوي.) ښکاره ده چې پاکستان د امريکا د بيا خپلولو په موخه چې هر ډول کرڼه وي، تر سره کوي يې، دلته له افغان حکومت څخه پاکستان ته امريکا مهمه ده چې بندي مرستې يې په دغو اقتصادي بحران کې را پيل شوي.

خو طالب بيا تاوان کوي چې له امريکا سره مستقيمي خبرې کوي، د پاکستان خبرو ته غوږ نيسي او په لارښوونو يې عمل کوي؛ خو له افغان سره د دايمي سولې او ثبات په اړه چې د دوی، افغان حکومت او افغان ولس لپاره د خیر کار دی، زړه نه ښه کوي. دا په خپله له هېواد او خلکو سره جفا گنل کېدای شي. اوس نو بايد افغان حکومت د پاکستان د شومو موخو د تر سره کېدو مخنيوی وکړي او طالبان دي د سولې د بهير د برياً په موخه د پاکستان له خولې هر شرط پر ځمکه وغورځوي او خپل استقلاليت او مېړانه دي روښانه کړي.

پای